EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Väliskomisjon

2005/0049(COD)

24.3.2006

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega asutatakse Euroopa tagasisaatmisfond aastateks 2008–2013 üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ raames
(KOM(2005)0123 – C6-0126/2005 – 2005/0049(COD))

Arvamuse koostaja: Tatjana Ždanoka

PA_Leg

LÜHISELGITUS

Tagasisaatmisfondi asutamise otsuse kohta tehtud ettepaneku põhisisu on valdavalt tehnilise iseloomuga ja ei kuulu väliskomisjoni pädevusse. Sellegipoolest on ELi ja selle naaberriikide vabadusel, turvalisusel, jõukusel ja õigusel rajaneva ala välismõõtme tugevdamine üks Euroopa välispoliitika keskseid küsimusi. On ütlematagi selge, et liidu tagasisaatmispoliitika edukus sõltub transiidi- ja päritoluriikidega tehtava koostöö tõhususest.

Arvamuse koostaja toetab raamprogrammi ülesehitust ja rõhutab, et vastavad rahalised vahendid peaksid moodustama ühtse paketi. Seejuures eeldab ühtne ja kõikehõlmav lähenemine ELi rändepoliitikale vastastikust täiendavust ja sünergiat kõigi sellega seotud sisemiste regulatiivsete vahendite, samuti uute välispoliitikavahendite, eelkõige Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi ja kolmandate riikide abistamiseks loodud uue temaatilise programmiga. Seetõttu on õiglase, sidusa ja eduka poliitika vältimatuks eelduseks tihe koostöö ÜRO inimõiguste ülemkomissariga ja rahvusvaheliste konventsioonide täiemahuline täitmine.

Euroopa tagasisaatmisfondi eesmärk on toetada liikmesriikide tagasisaatmismeetmeid ja viia ellu integreeritud haldamise põhimõtet.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Komisjoni ettepanek[1]	Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud
	Muudatusettepanek 1 Põhjendus 21 b (uus)
	(21 b) Vahendit ei tohiks kasutada selliste meetmete toetamisel, mis on seotud ühise tagasisaatmisega, liikmesriikide tagasisaatmisotsuste ühise jõustamisega seoses üksikjuhtudega või tagasisaatmisega riikidesse, kus pagulasi võidakse piinata või muul viisil nende inimõigusi rikkuda.
	Muudatusettepanek 2 Artikli 2 lõige 1
1. Fondi üldeesmärgiks on toetada liikmesriikide ***jõupingutusi*** tagasisaatmise	1. Fondi üldeesmärgiks on ***edendada ja*** toetada liikmesriikide ***võetud meetmeid***

[1] ELTs seni avaldamata.

korraldamise kõigi aspektide parandamisel integreeritud haldamise põhimõtet rakendades, ***võttes arvesse*** ühenduse õigusakte antud valdkonnas.	tagasisaatmise korraldamise kõigi aspektide parandamisel integreeritud haldamise põhimõtet rakendades, ***pidades silmas kohaldatavaid*** ühenduse õigusakte ***ning rahvusvahelisi inimõigustealaseid kohustusi*** antud valdkonnas.

Muudatusettepanek 3
Artikli 3 lõike 1 punkt c a (uus)

	c a) tagasisaatmise korraldamisel naaberriikidega tehtava koostöö tõhustamine.

Selgitus

Euroopa naabruspoliitika instrumendiga hõlmatud riigid on Euroopa Liitu toimuva sisserände peamine allikas ja nende riikide ning nende ametiasutustega tehtavale koostööle tuleb pöörata erilist tähelepanu.

Muudatusettepanek 4
Artikli 3 lõike 2 teine taane

– millega püütakse luua terve rida meetmeid, mis toetavad territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike vabatahtliku tagasisaatmise skeeme ja vajadusel viima nende isikute suhtes ellu sunniviisilisi tagasisaatmisoperatsioone, pidades täielikult kinni ***humanitaarpõhimõtetest*** ja austades nende isikute väärikust; ning	– millega püütakse luua terve rida meetmeid, mis toetavad territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike vabatahtliku tagasisaatmise skeeme*,* ja vajadusel viima nende isikute suhtes ellu sunniviisilisi tagasisaatmisoperatsioone, pidades täielikult kinni ***rahvusvahelistest inimõiguste normidest, põhiõiguste hartast*** ja austades nende isikute väärikust; ning

Selgitus

Ühenduse rahastatavad meetmed tuleks ellu viia vastavalt rahvusvahelistele inimõiguste normidele, eelkõige Genfi konventsioonile, ning põhiõiguste hartale.

Muudatusettepanek 5
Artikli 3 lõike 2 kolmas taane

– mis võimaldavad valida sihtgruppi juhtumite arvukuse põhjal; ning	– mis võimaldavad valida sihtgruppi juhtumite arvukuse põhjal***, austades samal ajal Euroopa inimõiguste konventsiooni***; ning

Selgitus

Euroopa inimõiguste konventsiooni IV protokolli artikkel 4 keelab välismaalaste massilise väljasaatmise.

Muudatusettepanek 6
Artikli 3 lõige 3 a (uus)

	3 a. Liikmesriigid püüavad artiklis 4 sätestatud meetmete elluviimisel kaasata asjaomaseid kodanikuühiskonna organisatsioone.

Selgitus

Kodanikuühiskonna kaasamine omab liidu ühtse rände- ja varjupaigapoliitika eduka elluviimise seisukohast keskset tähtsust.

Muudatusettepanek 7
Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav osa

Fondist abi saamise tingimustele vastavad artikli 3 lõike 1 ***punktis*** a sätestatud eesmärgiga seotud meetmed, mis sisaldavad eelkõige järgmist:	Fondist abi saamise tingimustele vastavad artikli 3 lõike 1 ***punktides*** a ***ja d*** sätestatud eesmärgiga seotud meetmed, mis sisaldavad eelkõige järgmist:

Selgitus

Muudatusettepanekuga 2 lisatakse artikli 3 lõikele 1 punkt d.

Muudatusettepanek 8
Artikli 4 lõike 1 punkt a

*(*a) tõhusa, stabiilse ja püsiva koostöö sisseseadmine või arendamine liikmesriikide ametiasutuste ja kolmandate riikide konsulaaresinduste ja sisserändeasutuste vahel, eesmärgiga saada kolmandate riikide kodanikele reisidokumendid ning tagada ***kiired ning edukad väljasaatmismenetlused***;	a) tõhusa, stabiilse ja püsiva koostöö sisseseadmine või arendamine liikmesriikide ametiasutuste ja kolmandate riikide***, eelkõige naaberriikide*** konsulaaresinduste ja sisserändeasutuste vahel, eesmärgiga saada kolmandate riikide kodanikele reisidokumendid ning tagada ***nende kiire, edukas ja püsiv tagasipöördumine***;

Selgitus

Euroopa naabruspoliitika instrumendiga hõlmatud riigid on Euroopa Liitu toimuva

sisserände peamine allikas ning nende riikide ja nende ametiasutustega tehtavale koostööle tuleb pöörata erilist tähelepanu, et saavutada nende kolmandate riikide kodanike püsiv tagasipöördumine, kes ei vasta või ei vasta enam liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või seal alaliselt elamise puhul nõutavatele tingimustele.

Muudatusettepanek 9
Artikli 4 lõike 2 punkt b

*(*b) koostöö tõhusa, stabiilse ja püsiva operatiivkoostöö arendamisel liikmesriikide ametiasutuste ja kolmandate riikide konsulaaresinduste ja sisserändeasutuste vahel, et lihtsustada konsulaarabi andmist kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks vajalike reisidokumentide saamisel ja tagada ***kiired ja tõhusad väljasaatmismenetlused***;	b) koostöö tõhusa, stabiilse ja püsiva operatiivkoostöö arendamisel liikmesriikide ametiasutuste ja kolmandate riikide***, eelkõige naaberriikide*** konsulaaresinduste ja sisserändeasutuste vahel, et lihtsustada konsulaarabi andmist kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks vajalike reisidokumentide saamisel ja tagada ***nende kiire, edukas ja püsiv tagasipöördumine***;

Selgitus

Euroopa naabruspoliitika instrumendiga hõlmatud riigid on Euroopa Liitu toimuva sisserände peamine allikas ning nende riikide ja nende ametiasutustega tehtavale koostööle tuleb pöörata erilist tähelepanu, et saavutada nende kolmandate riikide kodanike püsiv tagasipöördumine, kes ei vasta või ei vasta enam liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või seal alaliselt elamise puhul nõutavatele tingimustele.

Muudatusettepanek 10
Artikli 4 lõike 3 punkt b

*(*b) pädevate haldusasutuste suutlikkuse tõstmine, et nad suudaksid väljasaatmisotsuseid kiiresti ellu *viia/jõustada,* arvestades *seejuures* täielikult inimväärikust ja asjaomaseid Euroopa julgeolekustandardeid selliste operatsioonide kohta;	b) pädevate haldusasutuste suutlikkuse tõstmine, et nad suudaksid väljasaatmisotsuseid kiiresti ellu *viia / jõustada* ***kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ning*** arvestades täielikult inimväärikust ja asjaomaseid Euroopa julgeolekustandardeid selliste operatsioonide kohta;

Selgitus

Viide Euroopa Liidu põhiõiguste hartale võimaldab tasakaalustatumat lähenemist valiku tegemisele õiguste ja julgeoleku vahel.

Muudatusettepanek 11
Artikli 4 lõige 4

4. Lõigetes 1–3 sätestatud meetmed tõhustavad ***eelkõige*** asjaomaste Euroopa ühist ***sisserände- ja tagasisaatmispoliitikat*** käsitlevate ühenduse õigusaktide sätete kohaldamist.	4. Lõigetes 1–3 sätestatud meetmed ***viiakse ellu, austades täiel määral rahvusvahelisi inimõiguste norme ja mittetagasisaatmise põhimõtet, mis on määratletud eelkõige Genfi konventsiooniga. Need*** tõhustavad ***(välja jäetud)*** asjaomaste Euroopa ühist ***varjupaigasüsteemi*** käsitlevate ühenduse õigusaktide sätete kohaldamist.

Selgitus

Genfi konventsiooni artikkel 33 keelab pagulase oma territooriumilt välja- või tagasisaatmise („refouler") „mis tahes viisil selle territooriumi piiridele, kus tema elu või vabadus on ohus mingisse rassi, rahvusesse või usku või sotsiaalsesse gruppi kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu".

Muudatusettepanek 12
Artikli 4 lõige 5

5. Meetmete puhul võetakse arvesse selliste sotsiaalselt haavatavate isikute nagu alaealiste, saatjata alaealiste, puuetega inimeste, rasedate, alaealiste lastega üksikvanemate ***ning*** piinamise, vägistamise või muu raske psühholoogilise***,*** füüsilise ***või seksuaalse*** vägivalla ***ohvriks langenud inimeste*** eriolukorda.	5. Meetmete puhul võetakse arvesse selliste sotsiaalselt haavatavate isikute nagu alaealiste, saatjata alaealiste, puuetega inimeste, *vanemate inimeste,* rasedate, alaealiste lastega üksikvanemate***,*** piinamise, vägistamise või muu raske psühholoogilise ***ja/või*** füüsilise vägivalla ***ohvrite, inimkaubanduse või seksuaalse kuritarvituse ohvrite ning eriravi vajavate isikute*** eriolukorda.

Muudatusettepanek 13
Artikli 5 esimene taane

– kõikidel tagasisaatmisjuhtudel lahkumiseelne teavitamine, asendamatute reisidokumentide hankimine, vajalike lahkumiseelsete tervisekontrollide kulud, reisi- ja toidukulud tagasisaadetavatele ja nende saatjatele, kaasa arvatud meditsiinipersonalile, saatjate majutus, spetsiaalne abi haavatavatesse gruppidesse kuuluvatele tagasipöördujatele nagu ***lapsed*** või puuetega inimesed, transpordikulud lõplikku sihtpunkti tagasisaatmise sihtriigis ja koostöö päritolu-, varasema elukoha või transiidiriigi ametiasutustega;	– kõikidel tagasisaatmisjuhtudel lahkumiseelne teavitamine, asendamatute reisidokumentide hankimine, vajalike lahkumiseelsete tervisekontrollide kulud, reisi- ja toidukulud tagasisaadetavatele ja nende saatjatele, kaasa arvatud meditsiinipersonalile, saatjate majutus, spetsiaalne abi haavatavatesse gruppidesse kuuluvatele tagasipöördujatele nagu ***alaealised (eelkõige saatjata alaealised)*** või puuetega inimesed, transpordikulud lõplikku sihtpunkti tagasisaatmise sihtriigis ja koostöö päritolu-, varasema elukoha või

transiidiriigi ametiasutustega;

Muudatusettepanek 14
Artikli 6 lõige 1

1. Komisjoni algatusel võib kuni ***7%*** fondi olemasolevatest vahenditest kasutada sisserände- ja integratsioonipoliitikaga seotud riikidevaheliste meetmete või kogu ühendusele huvi pakkuvate meetmete („ühenduse meetmete“) rahastamiseks, mis on kohaldatavad artiklis 7 osutatud sihtgruppide suhtes.	1. Komisjoni algatusel võib kuni ***20%*** fondi olemasolevatest vahenditest kasutada sisserände- ja integratsioonipoliitikaga seotud riikidevaheliste meetmete või kogu ühendusele huvi pakkuvate meetmete („ühenduse meetmete“) rahastamiseks, mis on kohaldatavad artiklis 7 osutatud sihtgruppide suhtes.

Selgitus

Suurem protsentuaalne osa fondi olemasolevatest vahenditest on vajalik edasiseks ühendusesiseseks koostööks ühenduse õiguse ja heade tavade juurutamisel, samuti tagasisaatmispoliitika kvaliteedi tõstmiseks kavandatud riikidevaheliste koostöövõrgustike toetamiseks (lk 463), riikidevaheliste teadlikkuse tõstmise kampaaniate korraldamiseks ning statistiliste vahendite, meetodite ja ühtsete näitajate väljatöötamiseks.

Muudatusettepanek 15
Artikli 7 lõige 2

2. See hõlmab ka neid kolmandate riikide kodanikke, kes ei vaja või enam ei vaja rahvusvahelist kaitset, sest nende varjupaigataotlus on vastava siseriikliku õigussüsteemi lõpliku otsusega tagasi lükatud või nende staatus on tühistatud, lõpetatud või seda pole (lõpliku otsusega) pikendatud vastavalt siseriiklikule ja ühenduse õigusele.	2. See hõlmab ka neid kolmandate riikide kodanikke, kes ei vaja või enam ei vaja rahvusvahelist kaitset, sest nende varjupaigataotlus on vastava siseriikliku õigussüsteemi lõpliku otsusega tagasi lükatud või nende staatus on tühistatud, lõpetatud või seda pole (lõpliku otsusega) pikendatud vastavalt siseriiklikule***, rahvusvahelisele*** ja ühenduse õigusele.

Muudatusettepanek 16
Artikli 8 lõige 2

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et fondist ja liikmesriikidelt saadavad toetused oleksid kooskõlas ühenduse tegevuse, poliitika ja prioriteetidega***. Eelkõige tuleb kooskõla silmas pidada*** artiklis 20 osutatud mitmeaastase ***programmi puhul***.	2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et fondist ja liikmesriikidelt saadavad toetused oleksid kooskõlas ühenduse tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ***ja eelkõige*** artiklis 20 osutatud mitmeaastase ***programmiga***. ***Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud meetmed viiakse ellu sünergias liidu välisabi vahendite, eelkõige Euroopa***

naabruspoliitika instrumendiga.

Selgitus

Uus Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi määrus näeb ette koostöö justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, sealhulgas sellistes küsimustes nagu varjupaigapoliitika ja ränne ning võitlus terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu ja nende tõkestamine. Sisepoliitika rahastamiseks ja liikmesriikide vahelise solidaarsusmehhanismi kujundamiseks kasutatavaid fonde peaks täiendama naaber- ja liikmesriikide ühiseid probleeme käsitlev uus temaatiline programm.

Muudatusettepanek 17
Artikli 8 lõige 3 a (uus)

3 a. Liikmesriigid püüavad teha tihedat koostööd ÜRO Pagulaste Ülemkomissari ning Rahvusvahelise Migratsiooni-organisatsiooniga ning saavutada sünergiat oma sellega seotud tegevustes.

Selgitus

Sünergiat on vaja jõupingutuste planeerimisel sisserände- ja varjupaigapoliitika valdkonnas liikmesriikide – kes on igapäevaselt kaasatud poliitika elluviimisse – ning selles valdkonnas tegutsevate ja liikmesriike tagasisaatmisel abistada võivate ÜRO Pagulaste Ülemkomissari ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni vahel.

MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega asutatakse Euroopa tagasisaatmisfond aastateks 2008–2013 üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ raames
Viited	KOM(2005)0123 – C6-0126/2005 – 2005/0049(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 22.6.2005
Tõhustatud koostöö	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Tatjana Ždanoka 21.7.2005
Arutamine parlamendikomisjonis	23.2.2006 20.3.2006
Muudatuste vastuvõtmise kuupäev	21.3.2006
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 43 vastu: 4 erapooletuid: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Angelika Beer, Panagiotis Beglitis, André Brie, Elmar Brok, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Jana Hybášková, Toomas Hendrik Ilves, Michał Tomasz Kamiński, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Emilio Menéndez del Valle, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Cem Özdemir, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Hubert Pirker, Paweł Bartłomiej Piskorski, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Maciej Siwiec, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed	Alexandra Dobolyi, Glyn Ford, Patrick Gaubert, Jaromír Kohlíček, Miguel Angel Martínez Martínez, Aloyzas Sakalas, Pierre Schapira, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	